Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/811

28.4.2025

DELEGOVANÁ SMERNICA KOMISIE (EÚ) 2025/811

z 19. februára 2025,

ktorou sa mení príloha I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES, pokiaľ ide o informácie, ktoré sa majú oznamovať systémom hlásenia lodí

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES z 27. júna 2002, ktorou sa zriaďuje monitorovací a informačný systém Spoločenstva pre lodnú dopravu a ktorou sa zrušuje smernica Rady 93/75/EHS ([1]), a najmä na jej článok 27 ods. 2,

keďže:

(1) Nedávny vývoj v oblasti prepravy nebezpečného tovaru vrátane ropy vyvoláva v dôsledku geopolitických konfliktov, ktoré ovplyvňujú námornú dopravu, vážne obavy. Najmä výskyt tzv. temnej alebo tieňovej flotily vymedzenej v rezolúcii zhromaždenia Medzinárodnej námornej organizácie (IMO) A.1192(33), ktorá sa často skladá z lodí nespĺňajúcich normy, predstavuje značné riziko pre námornú bezpečnosť a morské ekosystémy.

(2) Z odhadov vyplýva, že temná alebo tieňová flotila sa v posledných niekoľkých rokoch zvýšila o 70 % a tvorí ju približne 600 plavidiel. Neprehľadná prevádzka temnej alebo tieňovej flotily spôsobuje ťažkosti, najmä pri stanovovaní a overovaní stavu osvedčení vrátane osvedčení o poistení. Zvýšená preprava ropy takýmito nebezpečnými a nepoistenými loďami oslabuje bezpečnostné a environmentálne normy zavedené v rámci nástrojov, ktoré vypracovala IMO.

(3) V dôsledku toho sa zvýšené vystavenie európskych pobrežných oblastí členských štátov environmentálnym škodám spôsobeným intenzívnou činnosťou temnej alebo tieňovej flotily, ktorá so sebou prináša zvýšené riziko námorných nehôd a incidentov, považuje za neprijateľné ohrozenie bezpečnosti života na mori a životného prostredia.

(4) Právne možnosti prisúdenia zodpovednosti alebo získania náhrady škody v prípade incidentu môžu byť obmedzené z dôvodu nejasného vlastníctva plavidiel a ich poistného krytia, čím sa bremeno nápravy škôd spôsobených potenciálnym únikom prenáša na postihnuté členské štáty a Úniu.

(5) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/20/ES ([2]) o poistení vlastníkov lodí, ktoré sa vzťahuje na námorné pohľadávky, obsahuje ustanovenia týkajúce sa oznamovania dôkazu o námornom poistení pre každú loď – bez ohľadu na vlajku – plaviacu sa do prístavu ktoréhokoľvek členského štátu EÚ, ako aj v pobrežných vodách členských štátov EÚ, bez toho, aby boli dotknuté požiadavky medzinárodného práva. Nevzťahuje sa však na prechádzajúce lode.

(6) V článku 5 smernice 2002/59/ES sa vyžaduje, aby všetky lode vstupujúce do oblasti systémov povinného hlásenia lodí ktoréhokoľvek členského štátu EÚ dodržiavali uvedený systém pri hlásení vyžadovaných informácií. Okrem toho sa v článku 16 vyžaduje, aby sa všetky lode, ktoré neohlásili alebo nemajú osvedčenie o poistení alebo finančné záruky v súlade s medzinárodnými právnymi predpismi alebo právnymi predpismi EÚ, považovali za lode, predstavujúce potenciálne riziko pre plavbu alebo za lode ohrozujúce námornú bezpečnosť, bezpečnosť jednotlivcov alebo životné prostredie.

(7) Existujúce požiadavky sa dostatočne nevzťahujú na situácie lodí, ktoré sa bez ohľadu na ich vlajku plavia pozdĺž pobrežia členských štátov, prechádzajú, ale nevstupujú do žiadneho prístavu členského štátu, a tieto situácie treba riešiť.

([1]) Ú. v. ES L 208, 5.8.2002, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj.
([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/20/ES z 23. apríla 2009 o poistení vlastníkov lodí, ktoré sa vzťahuje na námorné pohľadávky (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 128 ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/20/oj).

(8) Na základe nedávneho medzinárodného vývoja sa zdôrazňuje potreba dôrazných opatrení na riešenie rizík, ktoré predstavujú nepoistené a nebezpečné plavidlá. Rezolúcia zhromaždenia IMO A.1192(33) (december 2023) naliehavo vyzýva k opatreniam na predchádzanie nezákonným operáciám v námornom odvetví zo strany temnej alebo tieňovej flotily. V revidovaných usmerneniach právneho výboru IMO (LEG.1/Circ.16, jún 2024) sa stanovili aktualizované normy uznávania osvedčení o poistení zodpovednosti za škodu a potvrdzovania platnosti poskytovateľov finančných záruk vrátane klubov na ochranu a náhradu škôd, zatiaľ čo rezolúciami zhromaždenia IMO z roku 1992 o fonde a o doplnkovom fonde (rezolúcie č. 14 a č. 6, november 2024) sa posilňuje medzinárodný režim zodpovednosti a náhrad škôd stanovený na základe dohovoru o občianskoprávnej zodpovednosti z roku 1992, dohovoru o fonde z roku 1992 a protokolu o doplnkovom fonde. Na zabezpečenie súladu s týmito medzinárodnými normami a účinné riešenie vznikajúcich rizík treba aktualizovať smernicu 2002/59/ES s cieľom zohľadniť tento vývoj.

(9) IMO zaviedla niekoľko systémov povinného hlásenia lodí (MSR), aby zlepšila námornú bezpečnosť a pripravenosť na znečistenie a umožnila pobrežným štátom účinne monitorovať námornú premávku, najmä plavidlá prepravujúce nebezpečný alebo znečisťujúci náklad, ako je ropa. Tieto systémy sú navrhnuté tak, aby uľahčovali výmenu dôležitých informácií týkajúcich sa pohybu lodí a nákladu, čím sa zabezpečí, že príslušné orgány budú bezodkladne informované. V Únii sa tieto informácie prenášajú prostredníctvom vnútroštátnych systémov hlásenia prepojených so systémom Únie na výmenu námorných informácií SafeSeaNet. V bode 4 prílohy I k smernici 2002/59/ES sa stanovuje druh informácií, ktoré majú lode poskytovať orgánom prostredníctvom príslušných systémov hlásenia. S cieľom uspokojiť vyvíjajúce sa prevádzkové a bezpečnostné potreby je nevyhnutné zmeniť uvedenú prílohu tak, aby zahŕňala nové informácie, a to najmä o osvedčeniach o poistení, ktoré sa považujú za nevyhnutné na zaistenie námornej bezpečnosti, ochrany životného prostredia a účinnej reakcie na núdzové situácie.

(10) Smernica 2002/59/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

V bode 4 prílohy I k smernici 2002/59/ES sa písmeno X nahrádza takto:

„X. Rôzne:

— charakteristiky a predpokladané množstvo paliva v zásobníkoch pre lode s hrubou priestornosťou viac ako 1 000 ton,

— navigačná situácia,

— jedno alebo viacero osvedčení o poistení vydaných jeho poskytovateľom a na palube lode, ktoré poskytujú dôkaz o existencii poistenia námorných nárokov v súlade s článkom 4 smernice 2009/20/ES, ako aj osvedčenia o zodpovednosti za škodu vydané v súlade s:

— Medzinárodným dohovorom o občianskoprávnej zodpovednosti za škody vzniknuté v dôsledku znečistenia ropnými látkami z roku 1992 v znení zmien (dohovor o občianskoprávnej zodpovednosti z roku 1992),

— Medzinárodným dohovorom o občianskoprávnej zodpovednosti za škody vzniknuté v dôsledku znečistenia ropnými látkami zo zásobníkov z roku 2001 (dohovor o zásobníkoch z roku 2001) a

— Medzinárodným dohovorom z Nairobi o odstraňovaní vrakov z roku 2007 (dohovor z Nairobi z roku 2007).“

Článok 2

1. Členské štáty prijmú a uverejnia najneskôr do 6 (šiestich) mesiacov zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Znenie týchto ustanovení bezodkladne oznámia Komisii.

Tieto ustanovenia uplatňujú odo dňa nasledujúceho po ich prijatí.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 19. februára 2025

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN